

DISPUTATIO
POLITICO-JURIDICA,

DE
ADQVIRENDA & AMITTENDA
NOBILITATE,

Quam
DIVINA ADSPIRANTE GRATIA,
In Inclvta Argentoratensium Academia,

SVB PRÆSIDIO
VIRI

NOBILISSIMI, CONSULTISSIMI

atq; EXCELLENTISSIMI,

DN. IOHANNIS REBHAN,

U. L. D. PAND. PROF. PUBLICI,

& p. t. UNIVERSIT. RECTORIS

MAGNIFICI,

Dn. Promotoris atque Præceptoris sui sempiter-
no observantiæ cultu prosequendi,

PUBLICO EXAMINI SVBIICIT

IOHANN. WILHELMVS Keudel/

Nobilis Hafsus.

Ad Diem 12. Martij.

Loco Horisque consuetis.

ARGENTORATI,

Ex Typographéo FRIDERICI SPOOR.

ANNO M. DC. LVI.

183

1656 9

Disputatio

16

2

Dis. 77. num. 3

181

[Handwritten scribble]

[Faint, mirrored text bleed-through from the reverse side of the page, including names like JOHANNES and ERNST]

187. 27. 11. 3

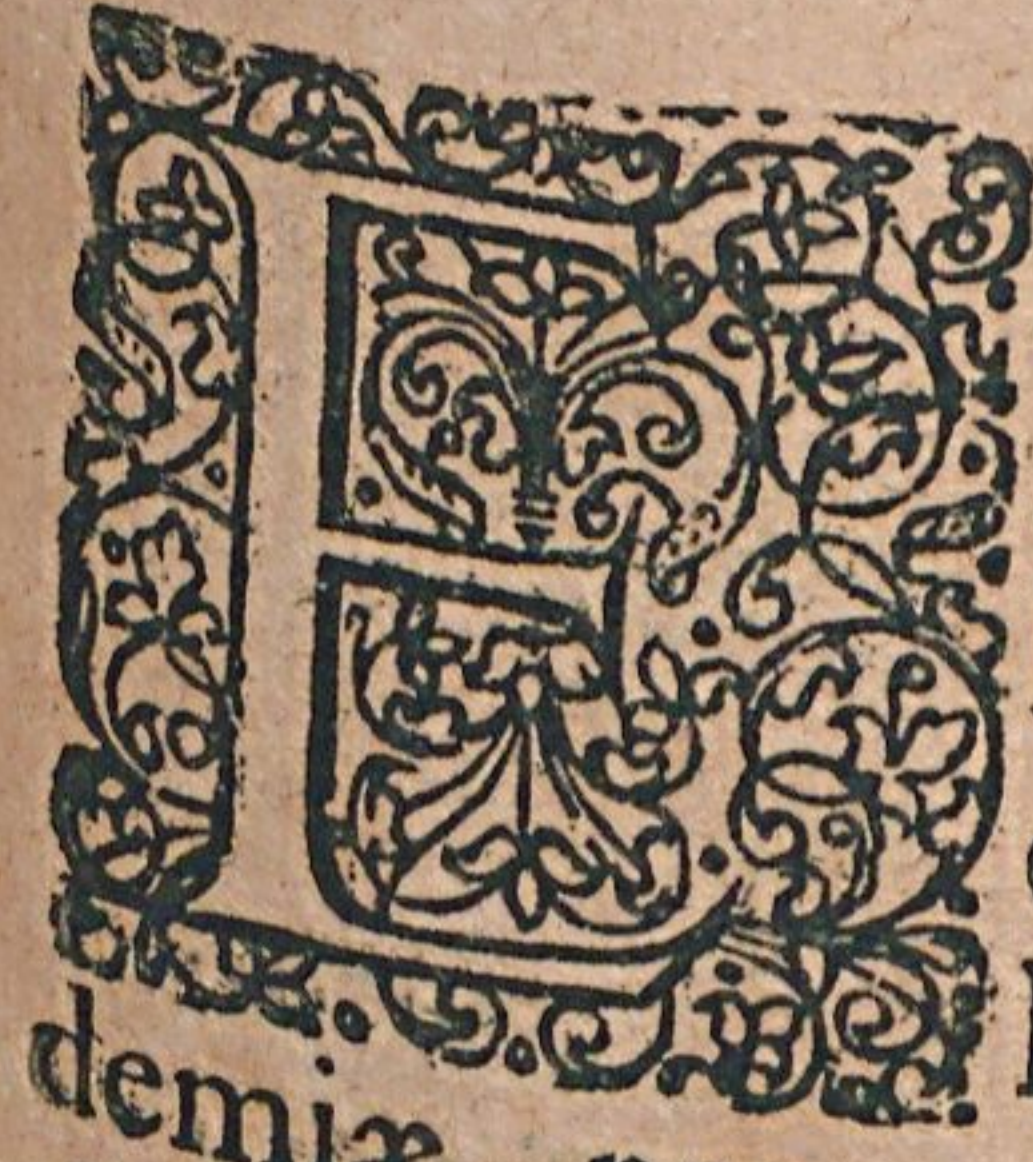
187.

29

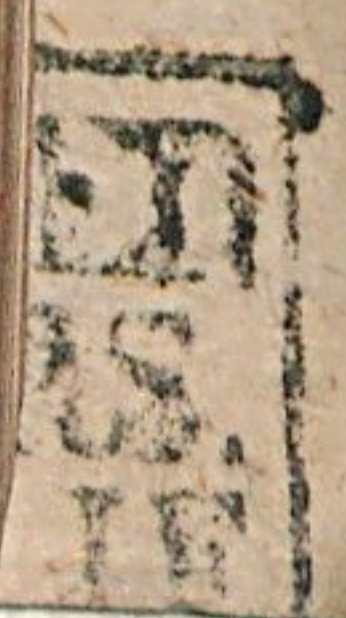

SERENISSIMO atq; CELSISSIMO
 PRINCIPI ac DOMINO,
 DN. VVILHELMO,
 LANDGRAVIO HASSIAE,
 PRINCIPI HIRSFELDIAE, COMI-
 TI CATTIMELIBOCI, DIEZÆ, ZI-
 GENHEINÆ, NIDDA & SCHAUM-
 BURGI. &c.

HEROI INCLYTO ET MAGNANIMO,
 PRINCIPI AC DOMINO MEO
 CLEMENTISSIMO

H X quo SERENISSIME CELSISSI-
 MEq; PRINCEPS, formando me-
 lioribus literis ingenio patriâ ab-
 esse debui, documentum aliquod
 laborum florentissimæ huic Aca-
 demia, pro tenuitate mearum Virium exhiben-
 dum identidem meditatus sum, ilicoque occurrit
 Augustissimo Tuo Nomini inscribendum. Illud
 est,

381

est, quod addictissimis Serenis. T. Cels. obsequiis
nunc offero (postquam alias porrò terras lustrare
à Nobilissimo meo Parente jussus sum) primitias
scilicet studiorum meorum Academicorum, non
eius profectò vel dignitatis vel artis, ut Cels. T.
auspicatissimum Nomen præfigi potuisset, nisi
Clementiæ T. adeò illustra animo obversarentur
exempla, quibus maximè imbecilles conatus ab
eadem non tantum sublevari, sed & insigniter
honorari totiens testatum factum est. Quam
quidem incompto hoc scribendi genere si adni-
terer extollere, plurimum eidem detererem, ma-
joribus quam hisce perexiguis celebrandæ pagi-
nis. Potius itaque erit, ut hoc studiorum speci-
mine devotissimum T. Celsitudini pectus osten-
derim, si prius impetravero, ut Clementissimo
vultu accipere non dedignetur à

T. Serenis. Celsit.

humilimo Cliente

*Ex Academia Argentoratensi
D. 12. Mart. M. DC. LVI.*

*Iohan. Wilhelmo Keudelm/
Nobil. Hass.*

PROOEMIUM.

Uemadmodum in corpore hu-
mano membra quædam dignitate cæ-
teris antecellere; & quemadmodum
—noctis *circiter* meridiem,
Cum pictus aer *fervidis* latè ignibus
Poli choreas *astricas* ostenderit;

in syderibus alia aliis splendidiora & magis radiantia vi-
demus: Ita etiam hac in vita dantur Ordines & multi &
varii, inter quos itidem differentiam non parvam anim-
advertere licet. *Conf. Bodin. de Republ. lib. 2. c. 8. Lam-
pad. de Republ. Rom. Germ. part. 3. c. 1. n. 2. Junius in Orat.
de vita hom. Nobil. p. 1. Bloemert. in pref. de inform. Nobil.
Iur. & plur. Rever. Dn. D. Musæus in pref. Expl. Coll.
Hutt. Loc. de Magistr. Datur enim bono melius, l. 75. §. 2.
ff. de V. O. Cluet homo homine præstantior, civis cive, ut
non potuerint omnes uno loco constitui, nec omnes
novissimo. Novell. 5. cap. fin. Et Politia etiam videtur imi-
tata esse Naturam, in excelsiori sede partes corporis no-
biliore, alias in inferiori reponentem, dum diversos ci-
vium ordines instituit, paravitque, quæ graviores viros
distinguerent à profana plebe, dignitates varias, modò
Regales, modò non Regales, modò gradus, ut Nobi-
lium, Doctorum &c. *Vid. Besold. in oper. Polit. l. 1. c. XI.
de jure ordinibusq; Civ. §. 5. Perez. in Cod. lib. XII. tit. de di-
gnit. n. 7. Excell. Dn. D. Thomæ (Prof. Publ. quondam in
A Acade-**

2

Academia Ienensi, nunc Consiliarius Saxo-Altenburg. fami-
ger.) in pref. disput. de A. Nobil. Sed quoniam tempus
in procepiis expendere non debeamus, arg. l. 39. §. 1. C.
de Appellat. brevesque Præfationes commendentur, l. 1.
ff. de O. I. Quapropter sine tædiosa etiam verborum am-
bage rem ipsam nunc aggrediar, nobilemque hanc de
Nobilitatis dignitate materiam pro viribus ingenii, gra-
to Laconicæ brevitatis (quam vel ipsa temporis quo cir-
cumscribor, angustia imperat) cõpendio proponam,
placidæque ζῆσις subiiciam.

Id quod dum facio, tu ò D e u s, à quo omnia de-
pendent, & sine quo omnis agens frustra agit, neque ali-
quid honestum aut utile inchoare potest, can. non obser-
vetis 15. caus. 25. quæst. 7.

Huc ades, & nostris clemens allabere coeptis,
Ut possit portum tangere nostra ratis.

THESIS I.

Rincipio autem, monitore Philosopho, &
ex eo, Scaligero in Exerc. 356. §. 1. consideran-
da venit explanatio vocis Nobilis; Et quidem
(1) Etymologia: ubi brevitatis studio, missis a-
liorum derivationibus, quibus Nobilis, quasi non-vilis
dictus, vel quasi non-bilis, ideò quod præ cæteris debeat
esse mansuetus, Dan. Otho de Iur. Publ. c. 19. p. m. 649.
Add. Arum. 1. Iur. Publ. 16. concl. 1. nobis à noscendo dici ve-
rius videtur, quasi noscibilis, h. e. celebris, & præ cæteris
omnibus notus, quòd vir Nobilis debeat esse noscibilis,
h. e. clarior & notior omnibus, vel quod eorum aut no-
mē, aut familia in Republ. illustrior & omnibus notior,
magisque venerabilis habeatur. Besold. Oper. Polit. d. l. 1.
6, II

29

c. 11. §. 6. n. 38. Brautl. I. Publ. l. 4. c. 5. n. 3. Germanis vocari solet hic dignitatis gradus *der Adel* / & Nobiles *die Edlen*; sic Synecdochicè ab Aquila *Adler* / h. e. Imperatore Romano, quem præsertim in militia sequebantur. *Besold. in Thesaur. Pract. voc. Adel.* Referunt alii ab *ἄδελφος* h. e. manifestus, notus; *ἀείδω* autem vel à *δαίω* scio, novi; Simili ratione ut Nobiles à noto, vel *ἀείδω*, i. e. *ἐπιφανής*; alii ab *αἰδέομαι*, honoro revereor; *Helwig. in Orig. Lingu. Germ. voc. Adel*; & *Martinius in Lexic. Philolog. voc. Nobilis.*

II.

Unde etiam, ut (2) Homonymiam discernamus, non una est vocis huius usurpatio, maximè cum ex illis sit, quæ inter *τὰ μέσα* recensentur, ut videre est apud *Tiraquellum* in tractatu suo egregio de Nobilitate. *Latissimè* enim & in generaliori significatione Nobilis vocatur, quicumque propter rem quampiam, vel bonam, ut virtutem, quæ sola atque unica vera est Nobilitas, *Juvenal. Satyr. 8.* vel malam, hominibus innotuit; uti contra ignobilis dicitur, cuius nomen ignotum, & cæteris obscurius est; quomodo Hispana *Fecenia* *Livio lib. Histor. 39.* dicitur nobile scortum; & *Nimrod* nobilissimus *Latro* apud *Bodin. l. 3. de Republ. cap. 9.* & *Isocrates* nobilis *Rhetor*, ap. *Ciceronem*; contra ignobile *Vulgus*, apud *Virgilium*. *Latè*, cuiusvis generis vel originis præstantiæ est; Ita olim etiam Imperatori & Cæsari nobilis & nobilissimi titulus datus, *l. 3. ff. de Natal. restit. l. 15. C. de pact. & passim.* Postea etiam quibusvis Illustribus & in sublimi dignitate positis (*Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus*) competiisse tale prædicatum & nomen Nobilitatis, tradit *Nobilissimus Caspar.*

A 2

spat.

spar. Lerch ab & in *Durmstein* / in *tract. de Ordine Equestri*
Germ. Caesar. p. 1. f. 5. & seqq. S. nicht weniger. Et s. aus wel-
 chem. fol. 6. ubi: daß auch noch heutiges Tages Kaiser /
 Chur und Fürstl Canzleyen-stylo gemeh / den alten Gras-
 sen / Edlen Herren / geschrieben werde 2c. Eumque sty-
 lum Curia Pontificia adhuc hodiè in inscriptionibus &
 Titulis tum Electorum, tum Ducum & aliorum Prin-
 cipum retinet. Ita Marchionem Misnensem Nobilis-
 viri titulo insignivit Innocentius III. in *cap. constitutis*.
46. X. de test. & attestat. cap. grandi 2. de suppl. neglig. pra-
lat. in 6. Et nostro seculo Paulus V. literas ad Maximi-
 lianum Bavariae Ducem de Pragensi victoria anno 1620.
 gratulatus, datas, inscripsit: Dilecto Filio, Nobili Viro.
Conf. Speidel. in not. Iurid. Polit. Histor. voc. Adel. Sanè
 anno 1561. Imperii Principes inscriptionem hanc repro-
 baste, literasque sic inscriptas, sibi oblatas, Pontificis
 tunc temporis Legato, non resignatas, remisisse, refert
 Chytræus in *Saxon. lib. 20.* ne Dignitatum Ordines, qui-
 bus Imperium Romano-germanicum pollet, confun-
 derentur. *Strictius* autem pro certo & definito digni-
 tatis gradu sumitur, & in specie Nobiles (de quibus
 nunc nobis sermo est) dicuntur illi, qui jure ac moribus
 tales censentur, sive nobilitatem ex natalibus, sive ex
 privilegio summi Principis sunt adepti. *Conf. Tiraqu. d. l.*
Reinking. de R. S. & E. lib. 1. & 5. c. XI. n. 5. & 6.

III.

Quia autem dignitates & infamiae ex cuiuslibet Re-
 gni moribus cum plurimum soleant aestimari: Ideò una
 omnibus populis conveniens Nobilitatis definitio vix
 constitui & in medium afferri potest. *Bodin. 3. de Republ.*
8. Tiraquel. de Nobil. in princ. Besold. d. l. Gothofr. Anton.
disp.

187.

diff. Feud. 2. th. 4. lit. g. Præsertim quod sæpè non tam vir-
tute, quàm scelere Nobilitas comparetur & adquiratur;
Nihilo minus tamen Nobiles tales in magno pretio ha-
beantur, hoc quod ex Historicis facilè, si opus esset, &
non res ipsa contestaretur, probari posset. *Vid. Bodin. d. l.*
Ut tamen ad nostrum institutum, qualemcunque rei
ipsius, quæ superest, explicandæ causa tradamus, dicimus:
Nobilitatem esse dignitatem generis sive certæ familiæ,
beneficio Principis ac Legis eidem collatam, certisque
privilegiis communitam, qua illa communi & vulgari
hominum serie & conditione eximitur. *Dan. Otho. d. l.*
Brautlacht. d. l.

IV.

Hæc in nonnullis Regnis (ut in Dania) est una &
eadem, Nobiliumque hæctenus nulla differentia; In
aliis verò certi & distincti Nobilium sunt gradus; im-
primis verò in Imperio Romano-germanico multæ
sunt differentiæ Nobilium: Alii enim dicuntur Nobi-
les liberi & immediati, *Reichs freye und unmittelbare*
vom Adel; Alii mediati & provinciales, *Landsassen. Be-*
fold. in Syn. Pol. cap. XVI. de subd. emin. §. 9.

V.

Nobiles liberi & immediati sunt, qui immediatè
Imperatori & Imperio sunt subiecti, & solum Impe-
ratorem Cameramque Imperii, ob Jurisdictionis con-
currentiam pro superiore recognoscunt; à reliquorum
verò Statuum Imperii, cuiuscunque dignitatis, jurisdic-
tione, exactionibus &c. exempti & liberi sunt; *Conf.*
Recess. Imperat. Augustæ Vindel. de anno 1500. §. Was
man mit der Ritterschafft. & de anno 1555. §. und in solchem
Frieden. Item Spira, de anno 1542. §. demnach haben wir.
A 3 Ordin.

*Ordin. Camer. 1. Tit. 3. n. 34. & passim. Gylman. in Sypho-
rem. supplic. Cam. 1. Tit. 3. n. 34. Paurmeister. 2. de Jurisdic-
t. ult. n. 1. Reink. 1. de Regim. S. & E. 4. c. 20. n. 10. D. Otho.
d. l. D. Becker. in synopsis. Iur. Publ. p. 351.*

VI.

Atque hi Nobiles à loco, ubi arces suas & sedes
habent, notissimo Imperii stylo determinantur in tres
Classes, nempe in Classem Franconicam, Suevicam,
Rhenanam, *dd. Recept. Imp. & Dd. alleg. loc.* & qui novissi-
mè, anno nempe 1651. vulgi tandem erroribus Impe-
riali rescripto sopitis, illis feliciter fuit coniunctus, di-
strictum Alsatia inferioris, (den Nieder-Elsässischen Rit-
terbezirk) Vid. Adel. Ritterordnung/des H. Röm. Reichs
Freyhohnmittelb. Ritterschafft im untern Elsas. pag. 33. &
44. *ibi: sie als ein absonderliches Corpus erkant 2c.*

VII.

Singulae verò speciatim iterum subdistinguntur,
& quidem Franconica in sex loca, in sechs Orth/ nempe
1. Odenwald / 2. Steigerwald / 3. Gebirg / 4. Altmühl /
5. Baunau / & 6. an der Röhn und Werra. Hi qui distri-
ctus duo à nonnullis, Regionis huius ignaris, aliis, sed
certè ineptis & ad Utopiam pertinentibus designantur
nominibus. *vid. Dan. Otho. 3. l. Publ. 19. Limn. 6. l. Publ. 3.
n. 46. Schütz. Iur. Publ. 9. th. 9. lit. a. b.* Cæterum explica-
tius definitur, daß solche ihren Anfang habe zu Francks-
furt am Mayn / und ziehe sich hierüber auff den Vogels-
berg / nach dem Knoll / zu dem Süllingswald / an die
Werra; dann disseit dieses Flusses an dem Thüringer und
Böhmer Wald heraus / hinter dem Nortgatter / bis an
das Herfeld / und herwärts des Rochers / die Tachtinab /
dem Neckar zu / gegen Wimpffen / von dannen nach
Aschaff

188
Aschaffenburg / und also den Main hinunter bis wieder
an Franckfurt: Ita Limn. d. l. Schük. d. l.

IIX.

Suevica verò in quinque quaterniones, in fünf
Viertel / nimirum 1. Hegau / Bodensee und Algau / 2.
an der Donau / 3. am Röchel / 4. am Schwarzwald und
Neckar / 5. im Reichgau. Vid. Nob. Dn. Lerch d. l. summ. 99.
fol. 16. Tit. 8. ibi : auff dieser Gesellschaft S. Georgen
Schildgesellschaft des freyen Bunds ic.

IX.

Rhenana denique Classis in tres districtus, drey
Landschafts Orth / quorum 1. ist die Gau oder Was-
gau / 2. Wetterau / Westerwald / Rheingau / 3. Nies-
der Rhein / Hundsrück / und Eberwald ic. Hu-
ius terminos plenius exponit Nobilissimus Casparus
Lerch / (sub nomine Simon Günters) in tr. de privileg.
Rhen. Nobil. priv. 4. n. 1. & priv. 5. & seqq. n. 2. Et ex eo Nol-
den. tr. de Nobilit. c. 16. concl. 147. daß nemlich diese (classis)
ihren Anfang habe vom Hagenau / und erstrecke sich auff
selbige Seiten des Rheins bis an das Erbstift Coln / auff
der andern Seite des Rheins des Orths gegen Mainz us-
ber / da der Main in den Rhein fleust / ansehend / und das
selbst dem Main hinauff / bis gegen Aschaffenburg / von
dann wieder herumb von Gelnhausen / folgend hin-
ber an den Lahnstrom / auff beyden Seiten dem Wester-
wald hinab bis an den Rhein / und alda den Rhein wieder
hinauff und hinab bis an das Land zu Bergen gehend.

X.

De Districtu Nobilitatis Alsaticæ, so am untern
Elß von der Eckenbach anfänge / und sich untern Has-
senauer Forst erstreckt / Vid. post Bernhard. Herkogen lib. 6.

281
c. 2. & 3. in Chron. Alsat. prælaudatus Dn. Caspar. Seren. d. tr.
sum. 53. f. 135. lit. V. ibi: von dem Elfasischen freyen Reiches
adel. Nolden in tract. de Nobil. Civil. c. 16. th. 147. Limn.
2. I. Publ. 6. c. 5. n. 70. Thriesbach. de statu Nobil. n. 555. Ma-
gnif. Dn. D. Tabor. in Coll. priv. I. P. D. Otton. cap. XIX.

XI.

Nobiles Landsassii sive Provinciales sunt, qui quidē Nobilitate præfulgent, suisq; cæteris immunitatibus gaudent, Principi tamen, vel alii Imperii statui in Imperio, in cuius territorio, ut ordines territorii bona habent, subiectionis juramenti obstricti sunt, & homines jurisdictionales, quibus in omnibus mandari ac præcipi potest. Atque hi subdividuntur, quod alii sint in specie Landsassen / alii Stadtsassen. Illorum alii sunt vel Schrifft- oder Canklersassen / alii verò Ampsassen. Illi sunt & sic dicuntur, quod illis non nisi der Landsfürst / vel sub eius nomine & sigillo dicasterium sive consilarii Principis imperitent, quique illi vel his solis parere tenentur: Hi verò quod Toparchis, Præfectis, Quæstoribus (den Ampsmännern und Schössern) hætenus subiecti sint, ut coram illis in prima instantia activè & passivè comparere & stare teneantur. Reink. d. l. n. 47. Conf. Wehner. in obs. Pract. & Besold. in Thes. Pract. Speidel. in notab. in voc. Ampsassen / & voc. Landsassen. Cellar. in Polit. c. 19. de Subditis, §. II. & 12. Stadtsassen vocamus Patritios, illustrium præsertim & celebriorum Imperii civitatum, nempe Noribergæ, Augustæ Vindel. Ulmæ, Francofurti &c. qui & plerique per diplomata Cæsarea Nobilibus aliis æquiparantur: nec dici potest per subiectionem eiusmodi Civitati debitam Nobilitatem amitti. Conf. Kyllinger. de Ganerb. Castr. 3. n. 95. & seqq. D. Johann. Jacob. Draconem in tr. de Iure Patritior. Excellentiss.

287
potestas consistit in communicatione Reservatorum
Imperatoris, hanc habent potestatem nobilitandi, ut
instrumenta nimirum Cæsaris. Dn. D. Thom. d. *Disput.*
de Nobil. n. 19.

XIII.

Porro Nobilitatis causa materialis est homo ido-
neus & aptus. Idoneitas autem hæc & aptitudo de-
pendet à Virtute. Causa enim cur quidam à plebeia
conditione exempti inter Nobiles transcribuntur, est vel
esse debet eorum Virtus, vel Civilis sive Togata, in pru-
dentia rectè consulendi Reipubl. consistens, vel Milita-
ris ex justa militia descendens. Brautlacht. *d. l. c. 5. §. 12.*
Utrâq; si strenuè eidem operam des, Nobilitatem suffi-
cienter mereberis. Non autem quævis Virtus ad Nobili-
tatem sufficiens est, sed oportet illam esse excellentem,
illustrem & Reipubl. & vitæ communi admodum uti-
lem, qualis est Fortitudo & Scientia. Libenthal. *in Polit.*
s. de Nobil. Et cum Lauterbach. *in tract. de arm. & liter.*
n. 59. Arumæ. Exerc. Justin. 7. quest. 9. de testam. Unde
etiam est versiculus:

Sunt duo, quæ faciunt, ut quis sit Nobilis, ARS, MARS.

Maior ab Arte venit gloria, Marte minor. *Conf.*
Reinking. d. l. p. 215. Neque solum armis honestatur,
sed & Legibus armatur Reipubl. *Vid. eleg. Locus in Con-*
stit. de novo Cod. conf. in princ. Palladem enim & Miner-
vam solers Antiquitas unam fecit, quanquam duplici
functione; quippe natales eius olea, triplex vestis, no-
ctua. Hæc sunt sapientiæ, Artium, Pacis documenta.
At cristata hasta, ægis, Gorgon Laudum bellicarum.
Hæc tam altè compacta sunt, ut altero labefactato u-
trum

291
rium & Consiliarium sui Palatii assumit. Acquiritur enim Nobilitas etiam ratione officii dignitatem habentis. Tiraqu. c. 6. n. 4. de potest. Duc. Ital. n. 68. & seqq. Be- fold. Synops. Pol. d. l. §. 3. Cum ad Principis Maiestatem pertineat, ut domestici eius præditi existimentur. Id. ib. (2) Si quem Imperator de feudo Nobili cum annexa jurisdictione investiat, tanquam in Symbolum Nobilitatis, arg. c. 1. quis Dux 2. F. 10. Secus tamen est, si rusticus vel plebeius tale feudum emat. vid. Gothofred. Anton. d. Disp. Feud. th. 6. lit. b. Perez d. l. (3) si quem rescripto, vel quovis alio modo Nobilem appellat. Brautl. d. l.

XIII.

Finis Nobilitatis consistit in eo, (1) ut Virtuti debitum constituatur præmium, arg. l. semper. 5. §. 35. de jur. immun. add. l. ult. C. de stat. & imagin. Dignissimo enim cuique dignitatem tribui Natura docet. Perez d. loc. n. 33. (2) ut Dignitatum ordo servetur, t. t. C. ut dignit. ord. serv. Interest enim Reipl. non solum, ut Nobiles familie conserventur, l. 9. C. de quest. & homines Maioribus suis digni nascantur, & eorum vestigia imitentur. Cicero. pro Sest. Verum etiam, ut alii Nobilitatis præmio & prærogativa ad Virtutem invitentur, & eâ decorentur, arg. l. i. ff. de I. & I. Neque enim Imperatoris illius Romani probandum est institutum, qui omnem omnium nobilium atque illustrium familiarum obliterare memoriam voluit, ne quæ suo generi probra obiicerentur. Neque etiam illi audiendi qui Chrysippi, & nescio quorum aliorum secuti autoritatem, Nobilitatem calidum portentum atque ambitiosorum esse inventum contendunt, quasi Natura parens sit omnibus, nover-
canul-

191

ca nulli, quasi eiusdem sint conditionis omnes, Christo nomen qui dederunt, quasi ab uno ortos procreatosq; parente Adamo, pari jure vivere, eodemque esse locô oporteat; non enim inventum est hominum, sed DEI Opt. Max. donum, & quidem eximium est Nobilitas, & divini favoris character. Nec quia eodem inter se vinculo sunt nexuque ligati à Christo nomen qui habent, idcirco vitæ huius civilis discrimen omne tollendum aut dignitas atque excellentia damnanda, cum in omnibus aliis rebus differentiam quampiam esse videamus. Junius in *d. Orat. de Vit. Nob. Reink. d. l. n. 8. & seqq.* Bloemert. *d. l. p. 252.* Hancque in bene constituta Repl. tanquam seminarium, cum officiorum munerumque togatorum, tum maxime militiæ ergò habere, Feudaq; Nobilibus concedi juvat. Hacque ratione olim Franci & Teutonici Imperatores perpetuum semper habuerunt militem, nec mercenariis uti cogebantur. Besold. *Syn. Pol. d. l. §. 6.*

XIV.

Privilegia promiscuè Ordini huic vel Legis beneficio, vel concessione Principis vel consuetudinis vigore indulta, varia sunt, & horum quidem præcipua consistunt (1) in reverentia & honoribus. Præ cæteris enim sunt honorandi & in sessionibus præferendi Nobiles, *l. 3. §. sedendo C. ubi Senator. vel Clariss.* Et iniuria iis facta gravius punitur, quàm quæ facta plebeio, *l. aut facta §. personæ ff. de pæn. §. 9. Instit. de iniur.* (2) In immunitatibus; quamvis hoc non tam de jure scripto, quàm de consuetudine. Nobiles enim sunt immunes à muneribus publicis, *l. Senatorum l. quoniam C. de dituum*

121
quibus habentque prerogativam in assequendis Magistratu-
rum muniis, quemadmodum etiam in dignitatibus
& beneficiis Ecclesiasticis Canonicatum preferuntur
ignobilioribus; & ratione bonorum Feudalium (quam
opinionem eleganter defendit Modestinus Pistor. *Con-
sil. 9. ibi: Solche Fragen. n. 43, & seqq. vol. 2. Add. Excell.
Dn. D. Struv. Ex. Feud. II. th. 5. vers. Item 4. Ubi Heigium,
Rosenthal. Klock. de Contrib. Carpzov. allegat.*) pro qui-
bus Domino suo servitia feudalia praestant, ad collectas
& munera publica non tenentur, & a sordidis excusan-
tur. Tiraqu. *de Nobil. c. 20. n. 166.* Fallentias vid. apud
Nolden *de Nobil. c. 16. n. 8. & seqq.* (3) In praesumptione,
quia maior virtutum praesumptio est pro Nobilibus,
quam pro plebeis. Alciat. *de praesumpt. Reg. 1. praes. 48. We-
senbec. π. ad tit. ff. de praesumpt. Brautl. d. l. §. 19.* (4) In pœ-
nis temperandis, si deliquerint, mitigari illis solet pœ-
na, cum ea tamen limitatione, quam habet Gail. *lib. 2.
Obs. 110. n. 42. & seqq.* nec possunt subiici quaestionibus
& torturis, *l. milites. l. divo. C. de quaest. l. nullus ad l. 1. ul.
maj. Confer. Colleg. Argentor. tit. de quaest. thes. 7. Schön-
born. Polit. l. 3. c. 20. & c. 29. nec flagellis caedi. Bart. in l.
2. C. de term. mot. Exempla ex Suetonio in vit. August. c. 5.
& Valer. Max. l. 8. c. 1. habet Lipsius 4. Polit. 4. & Schön-
born. dict. loc.* Et si condemnantur, a furcae supplicio
sunt immunes. Schrader. *in feud. part. 8. cap. 3. num. 66.* Si
convenientur in quantum facere possunt, relinquun-
tur illis ampliores sumptus, quam ignobilioribus, nem-
pe ut lautius sese alere possint. *c. non cogantur 41. dist. 3.*
Et si qui ex iis non possident immobilia, satisfacere non
tenentur, *l. quoties*, & ibi Bartol. *C. de dignit. Perez ibid.*
De aliis etiam Nobilitatis juribus. Vid. prolixius Ti-
raquel.

197

29

Tiraqu. d. tract. de Nobil. Reink. d. l. n. 5. Schönb. d. l. Dan.
Othop. p. 650. & seq. Beck. Syn. I. Publ. d. l. n. 8.

XV.

Perlustravimus hactenus Consentanea, quæ scilicet ad Nobilitatis constitutionem, & constitutæ effectum pertinent; sequuntur jam Dissentanea, seu Causæ, ex quibus amitti dicitur Nobilitas, quarum aliæ sunt apparentes, aliæ veræ. Schönborn. d. l.

XVI.

APPARENTES sunt (1) Paupertas. Paupertate enim non extinguitur vel amittitur (ut Cæpolla credit in mater. Nobil.) Nobilitas per *l. humilem C. de incest. facit l. 2. §. 47. vers. Ergo Sabino ff. de O. I.* nec solæ divitiæ nobilitant, quia cadunt etiam in personas turpes & infames, quibus dignitatum portas claudit Constantinus *l. 2. C. de dignit. l. 12.* Ita Scaurum Plinius *lib. de vir. Illustr. nominat simul nobilem & pauperem; & Tacitus in Annal. Cottam Nobilem quidem, sed egentem.* Etsi verò vulgò ludibrio soleant esse Nobiles isti; quandoquidem, ut venuste scripsit Curtius J. C. *in tract. de Nobil.* Sicut Fides sine operibus mortua est, ita etiam Nobilitas sine divitiis. Nam genus & virtus nisi cum re vilior alga est. Horat. *2. serm. sat. 2.* Non tamen ideo privilegiis Nobilitatis excidunt. Absint licet Nobilitatis fulcra & columnæ divitiæ, ipsa tamen Nobilitas & generositas manet. Stob. *serm. 86.* Tiraqu. *d. l. cap. 25, num. 1.* Nihilominus tamen, cum omne bonum bono additum faciat illud præstabilius. Aristot. *10. Eth. c. 3. Et 1. Eth. 2.* ad perficiendum Summum Bonum aliquid afferre divitias doceat; splendorem & decus Nobilitati accedere propter divitias cum Tiraquel. *c. 4. & 26. de Nobil.* confitendum est.

321
est. Arnif. Pol. cap. XII. pag. 121. Schönborn. *dict. loco*,
cap. II. (II.) Advocandi munus, quod etiam non po-
test abolere Nobilitatem, præsertim si in summo Im-
perii tribunali fiat; Laudabile enim est Advocatorum
munus, *l. laudabile C. de Advoc. divers. judic.* Wesenb.
in π. de postul. & in Cod. ibid. Ita Germanicum causas
orasse refert Suetonius. *in Calig. cap. 3.* (III.) Judican-
di munus, quod itidem Nobilitati non derogat. Quæ
maior enim potest esse gloria, quàm præesse judiciis,
per quæ conservatur hominum societas, *l. iudices. C.*
de dignit. Quis non eum, qui litibus decidendis o-
peratur, summis honoribus dignissimum existimet.
l. semper in pr. ff. de jur. immun. Exempla nobilissimo-
rum hominum, qui juri dicundo præfuerunt, habet
Schönborn. *Polit. d. l.*

XIV.

VERA autem sunt, cum amittitur Nobilitas (1) per
vitæ turpitudinem, hoc est, per infamiam juris *l. 2. C.*
de dignit. l. si qua C. de secund. Nupt. l. 1. C. ubi Senat. vel
Clariss. cap. Nobiliss. 2. quest. 5. adeò ut etiam filiorum
Nobilitati præiudicet, *l. divo Marco II. C. de quest. si sc.*
post delictum, & ob id abrogatam Nobilitatem sint
editi. Tiraquell. *de Nobilit. 85.* Imposita enim Nobili-
tus necessitudo videtur, ne à Maiorum virtute degene-
rent. Boet. *l. 3. de Consol.* Solâ tamen infamiâ facti, quæ-
sita Nobilitate nemo privatur. Cum enim Nobilitas
non uni alicui, sed toti familiæ concedi soleat, non
debet per unius flagitium cæteris immerentibus, qui
ex illa descendunt, iniqua conditio inferri. (2) Ar-
tium sordidarum exercitiis non obfuscatur tantum
Nobili-

Nobilitas; sed etiam planè tollitur, *arg. l. nequis 6. C. de dignit. Novell. 90. cap. 1.* Illiberales & sordidi sunt quæstus (ait Cicero *libr. 1. Offic.*) Mercenariorum omnium, quorum operæ, non quorum artes emuntur. Est enim in illis ipsa merces autoramentum servitutis. Atqui eam ob causam Romæ quæstus omnis Patribus indecorus est visus. Livius *l. 2.* Et negotiatio etiam vel minimi lucri causa suscepta officit Nobilitati; Quomodo M. Æmilio Scauro nihil obfuit, quod Pater ipsius paupertate coactus Carbonariam exercuisset. Jac. Curtius *Tom. 1. Coniect. lib. 2. cap. 29.* Perez. *d. l.* Aut penuria Nobilium sit in patria, quia tunc in eorum defectum ad munera publica assumi possunt, qui honestam negotiationem exercent; *l. 12. ff. de Decur. l. 6. C. eod.* Unde quamvis jus commune honorum luce conspicuos mercimonia exercere prohibeat, *l. 3. supra de Commerc. & merc. l. 6. C. de dignit. Bocet. tract. de Regal. cap. 2. num. 52. M. Stephan. 2. de Jurisd. cap. 2. membr. 2. num. 92.* Mores tamen Regionum famosos & honestos Mercatores, qui non tenuiter negotiantur, admittunt ad Magistratus & honores, cum viri honorati vocentur, *l. 1. C. de Offic. Civ. Jud.* Sic in multis locis divitiæ honestè partæ nobilem faciunt, præsertim si illæ sint antiquæ, ut in Lusitania, Italia, Venetiis. Decianus *Respons. 66. num. 40. Vol. 3.* Perez *in Cod. dict. loc. Excell. Dn. D. Tabor. in Armament. pag. 28. Dn. D. Thomæ d. Disputat. num. 14. M. VI.*

(3) Per matrimonium, cum Nobilis fœmina ignobili nubat, dignitatem etiam amittit, quia in familiam transit mariti, *arg. l. 1. Cod. de dignit. l. 8. & ibi Castal. ff. de Senator. Vid. Vultei. Consil. Marpurg. 33. n. 168. vol. 3.*

C

Car-

221
Carpzov. Jurispr. for. pag. 2. cap. 10. def. 32. Dan. Otto
dict. loc. pag. 337. Brautl. dict. loc. §. 20. Et hæc quidem
de Nobilitatis acquisitione & amissione
properanti delibasse fas fuerit.

Sitque

SOLI DEO GLORIA.

Erratis venia.

Mantissæ.

^{1.}
AN plebeius ab extraneo Nobili adoptatus verè nobili-
tetur? rectius mihi negari videtur à Reink. I. de regim.
fec. & Eccl. cl. 5 c. 11. n. 21. & seqq. Besold. I. de lib. Jur. I.
quæst. 20. Treutl. I. disp. 2. th. 10. lit. a. & 2. disp. 15. th. 5.
lit. c. quàm affirmari à Bachov. in animadv. ad
Treutl. dd. 11. Locamer. quæst. Justin. 31. Gothofred.
ad l. 23. ff. de adopt. lit. b.

^{2.}
Ita quoq; arbitror, vix ullo Iuris textu demonstrari posse
Doctorem dignitatem, hodie quempiam Nobilem red-
dere, Nobilitatemve, quæ nunc in usu est, cuiquam con-
ferre: quiquid etiam Joh. Lauterbach. in tract. de arm.
& liter. Arumæus 7. Exerc. 9. opinentur; utut in suo
genere Doctores nobiles esse & dici, non inficier. fac. in
arg. Reformat. Polit. lata Augustæ Vind. de Anno
1530. Tit. vom Adel / repetita ibid. Anno 1548. & in
Comitiis Francofurt. 1577. c. 11. & 12. Joh. Halbritter, de
privil. Doctorum per tot. Pfeil. consil. 197. n. 8.

^{3.}
Quamvis & hoc verum esse, quisq; asserere teneatur; Di-
gnitatem Doctorem non officere Nobilitati, multo-
minus eandem de decorare & obfuscare. Vid. Speckh.
I. quæst. ult. Uran. ad c. in nostra, X. de Testib. n. 13.

Genero-

2

Generoso & Nobilissimo Dn. Respondenti divinam bene-
dictionem omnemq; incolumitatem precatus

Quam nunc ingrederis, faustis, Virtutis & artis
KEUDELI auspiciis, hac decet ire via;
Hac caelo grata est, hac gloria vera paratur,
Gloria, qua generis statque vigetque decus.
Perge ut coepisti, Numen tua coepta secundet,
Teque exoptata prosperitate beet.

Gr. Scribes.

Johannes Schmidt, Theol. Doct.
Prof. Ordinar. & Conventus Eccles.
Praeses, Argentorati.

Non satis illustres serie laudare Parentes;
Natorum Virtus Nobile stemma beat;
Sic natalis honor Virtutis acumine crescit,
Virtuti fatum cedit, utrumq; viger.
Est opus ergo tuum praeobile, Nobilitatis
Dum jura exponis; quid deceatq; doces.
Perge beare tuos proavos; DEVS ipse beabit
(quod voveo) tantum Nobilitatis opus.

Joh. Henricus Wieland, U. J. D^{us} Libe-
ri Equestris Ordinis per inferiorem Alsa-
tiam Consiliarius & Syndicus.

Gloria non parva est, generoso sanguine creti
Simus, & illustres si numeremus avos;
Gloria sed maior, terrae vel faecibus orti
Simus, ubi factis exsuperemus avos;
Gloria suprema est & longè maxima; sanguen
Si vità & magnos re, referamus avos.
Ergo, KEUDELI, quanta est tua Gloria, nate
Sanguine, quodque refers, & superare studes,
Non tibi Maiorum fumosa aridet Imago,
Maiorum Virtus vivida sola placet.
Sic Generis laudem debes Maioribus, auctam
Ut tua Posteritas debeat inde tibi.

M. Joh. Christoph. Rebhan, Inaco-
Thur. Eccl. Wilhelm. Argent. Diac.
Natus

39
Nata refert Centos, quid mirum si tibi cordi est
Nobilis à Keudel, Nobilitatis honor.
Involuta nobilitat Virtus astrisq, reponit,
qua si quis careat, nil nisi nomen habet.
Enituit quondam Masorum heroica Virtus,
altera Marte foris, altera at Arte domi.
Sanguine non indigna tuo documenta politis
pectoris & culti proicis ingenij.
Sedulus hac cura, clarum generose Parentum
flos, ut sis proprio Nobilis à merito.

L. M. Q. f.

Joh. Bernhard Frohn, P.

Artes nobilitant; cupis hanc attingere metam,
Artis dum specimen reddis, Amice, tuæ.
Perge. DEVS fovcat, quò det Tibi dulce brabeum
Virtus, sisque Tuo gloria magna Patri.

Ita Amicissimo suo Keudelio grat.

Wigand. Adolph. von Pensig/Equ. Lus.

Celsa petis Princeps avium, Liquidumq, Polorum
Remigio penna scindere gestit iter:
Sic tu KEVDELL, generis dum nobilis orso
qua vulgò ignorat, celsa subire cupis.

Amoris & honoris ergò f.

Ernest-Heinricus à Zendersheim/Nobil. Franc.

Nobilis es natu; fieri quoque nobilis arte
Tende; tuos ausus fospitet opto DEVS.

Ita grat. Commonsalis suo exoptatissimo

Paulus à Greising/Nobil. Transylv.

Nobilitas Vera est Virtutis lamene nite
Nos homines quæ post funera sola beat.
Hanc tu sectaris KEVDELL, magna Parentum
Spes! Verè nobis hinc Generosus eris.

Gratulabundus transm.

Sigismundus Reinhard, I. U. C. Consistor. Mulhus. A. Quat.

Qvando KEVDELL, jam publica pulpita scandis,
Et Themidos nostræ fulgida templa subis.
Dumque doces Causis quæis perdis queisq, parari
Nobilitas possit; quod decet, ipse facis.
Tu modò perge! meis res est jucunda Camoenis
ferventi studio fervida vota dare.

Nobilissimo suo Consubernali ita calamo occupatissimo gratulib.

Christophorus Erich/Ilennacensis.

F I N I S

ULB Halle 3
003 882 810

(f) Sb

Konf

DISPUTATIO
POLITICO-JURIDICA,
DE
TENDENDA & AMITTENDA
BIBILITATE,

1656.9.183
~~Disputatio~~
16

Quam
ADSPIRANTE GRATIA,
a Argentoratensium Academia,
SUB PRÆSIDIO
VIRI
SSIMI, CONSULTISSIMI
et EXCELLENTISSIMI,
JOHANNIS REBHAN,
PAND. PROF. PUBLICI,
UNIVERSIT. RECTORIS
MAGNIFICI,
oris atque Præceptoris sui sempiter-
observantiæ cultu prosequendi,
LICO EXAMINI SUBIICIT
N. WILHELMVS Keudel/
Nobilis Hafsus.
Ad Diem 12. Martij.
Loco Horisque consuetis.
ARGENTORATI,
graphéo FRIDERICI SPOOR.
ANNO M. DC. LVI.

2

